

Σπύρος Βλιάμος, καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας και Επιχειρηματικότητας

Η Κύπρος θα βγει από την ύφεση πιο γρήγορα

Παρά την ανεργία που έχει προκαλέσει το μνημόνιο στο οποίο βρίσκεται εδώ και ενάμιση χρόνο, η Κύπρος χρειάζεται εξειδικευμένους επιστήμονες για εργασία σε τομείς, όπως τις νέες τεχνολογίες, τον τουρισμό, τη Νομική. Και είναι ενδιαφέρον για τους Έλληνες που τα τελευταία χρόνια φλερτάρουν όλοι και περισσότερο με την επιλογή αφενός να σπουδάσουν στην Κύπρο αφετέρου να εργαστούν εκεί ελπίζοντας ότι η οικονομική κατάσταση είναι καλύτερη από την αντίστοιχη της Ελλάδας.

Με πλούσια εμπειρία και γνώση στα οικονομικά ζητήματα και ξεκινώντας πλέον μια νέα ακαδημαϊκή δραστηριότητα ως καθηγητής στη Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης

του Πανεπιστημίου Νεάπολις της Πάφου, ο καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας και Επιχειρηματικότητας κ. Σπύρος Βλιάμος αναλύει την οικονομική κατάσταση στην Κύπρο, τονίζοντας διαφορές από την περίπτωση της Ελλάδας.

“Στην Ελλάδα το πρόβλημα και για το οποίο μπήκε στο μνημόνιο, ήταν το μεγάλο δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ, ενώ στην Κύπρο το πρόβλημα ήταν το μεγάλο ιδιωτικό χρέος”, τόνισε ο κ. Βλιάμος και πρόσθεσε: “Πιο συγκεκριμένα το σύνολο των μοχλευμένων κεφαλαίων του τραπεζικού συστήματος στην Κύπρο στο τέλος του 2012 ήταν 6,5 το κυπριακό ΑΕΠ. Και λέγοντας μοχλευμένων κεφαλαίων, εννοούμε τα κεφάλαια που έχουν διθεί προς τα έξω με την μορφή δανείων και έχουν ανακυκλωθεί στις Τράπεζες. Δόθηκαν πολλά δάνεια στο εξωτερικό, με συνέπεια η τραπεζική πιστωτική επέκταση της κυπριακής οικονομίας να είναι πολύ μεγάλη, ενώ το τραπεζικό κυπριακό σύστημα ανά πάσα στιγμή μπορούσε να βρεθεί σε πολύ μεγάλο κίνδυνο σε κάποιο μεγάλο σοκ, αφού το μέγεθος του εθνικού προϊόντος θα αδυνατούσε να καλύψει την επέκταση αυτή. Πρόκειται για ένα μοναδικό φαινόμενο σε

όλη την Ευρώπη και μόνο το Λουξεμβούργο ανταγωνίζεται την Κύπρο σε αυτό το μέγεθος. Άλλα και το Λουξεμβούργο δεν είχε δικές του τράπεζες. Στην Ελλάδα τα μοχλευμένα κεφάλαια των τραπεζών ήταν δύο φορές το ΑΕΠ και ο μέσος όρος στην Ευρώπη αντίστοιχα είναι 2,5 φορές το ΑΕΠ”. Ο καθηγητής υπογράμμισε πως “εγώ που ζω στην Κύπρο, βλέπω ότι τα πάντα κινούνται μέσω πιστωτικών καρτών και παραπρέβεται πολύ μεγάλη δυσκολία στα κυπριακά νοικοκυριά για να καλύψουν το χρέος που έχουν προς τις Τράπεζες”.

Ωστόσο ο ίδιος εκτιμά ότι η Κύπρος θα βγει πιο γρήγορα από την ύφεση και το μνημόνιο. Η Ελλάδα μετά από τέσσερα χρόνια μνημονίου, ακόμη δεν έχει εισέλθει σε αναπτυξιακούς ρυθμούς.

“Η συμπεριφορά της κυπριακής οικονομίας το τελευταίο εξάμηνο δείχνει ότι υπάρχει μια σταθερή βελτίωση στα πράγματα αυτά και αυτό φαίνεται ακόμη και από τη μεγάλη μείωση των οφειλών των φοιτητών στο Πανεπιστήμιο μας για τα δίδακτρα. Γενικότερα οι Κύπριοι είτε εξοικειώνονται με το πρόβλημα είτε ενεργοποιούν από φέτος και τις αποταμιεύσεις τους οι οποίες υπάρχουν στις

Τράπεζες και είναι μεγάλες. Επίσης, στην Κύπρο οι φορολογικοί συντελεστές είναι πολύ χαμηλότεροι από την Ελλάδα, όπως η περίπτωση των εταιρειών, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται κίνητρα σε πολλές εταιρείες να έρθουν και να ιδρύσουν την έδρα τους εκεί. Αυτό σημαίνει ότι η Κύπρος θα μπορέσει να βγει από την ύφεση στην οποία βρίσκεται πιο γρήγορα σε σχέση με την Ελλάδα. Εξάλλου στην οικονομία πολλά πράγματα είναι και θέμα ψυχολογίας. Και η ψυχολογία στην Κύπρο αλλάζει, βελτιώνεται”.

Αναφορικά με τις προοπτικές απασχόλησης ο κ. Βλιάμος σημείωσε ότι “και στην Κύπρο υπάρχει ανεργία, αλλά παράλληλα δεν λείπουν και οι ευκαιρίες στην εξειδικευμένη εργασία. Πολλοί Ελλαδίτες φεύγουν από την Ελλάδα και πάνε στην Κύπρο για να εργαστούν. Η Κύπρος έχει ανάγκη από υψηλής ποιότητας εργατικό δυναμικό σε τομείς, όπως στον ακαδημαϊκό χώρο, στις νέες τεχνολογίες, στις νομικές υπηρεσίες, τον τουρισμό”.

Όσο δε για το φυσικό αέριο και τα προσδοκώμενα οφέλη επισήμανε ότι “στην Κύπρο όλοι αυτό περιμένουν. Να γίνει αξιοποίηση του φυσικού αερίου”.